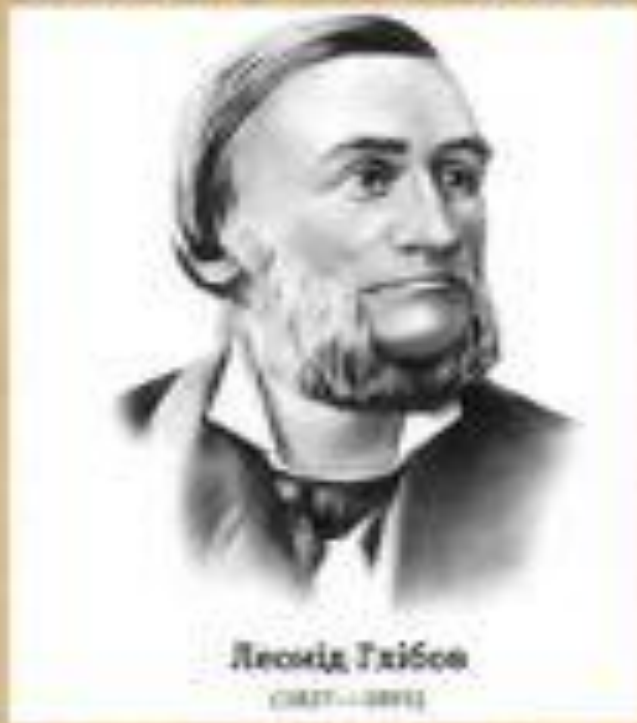

Прочитати біографію на ст.**216**

Леонід Глібов
(1827-1893)

Байки Леоніда Глібова

Твори:

- Ведмідь-пасічник
- Вовк та ягня
- Журба
- Жаба й Віл
- Зозуля і півень
- Квіти
- Лисиця-жалібниця
- Мальований стовп
- Мірошник
- Муха й бджола
- Охрімова свита
- Пісня
- Синиця
- Солом'яний дід
- Цуцик
- Шелестуни
- Щука

РОБОТА В ЗОШИТІ

- Різновидами комічного є гумор і сатира.

ГУМОР – відображення смішного в характерах людей або в їхньому житті. У гумористичному творі автор загалом доброзичливо ставиться до людини, але вказує на певні її недоліки, щоб їх усунути.

Натомість **САТИРА** – нищівне висміювання вад окремої людини або всього суспільства. Автор повністю заперечує недолік, який викриває, і сатирою ніби знищує його.

БУДОВА БАЙКИ

ОПОВІДЬ,

у якій розповідається
певна подія

МОРАЛЬ –

повчання, стислий
виклад головної
думки, яку автор
хоче донести до
читача

Основні ознаки байки

✓ Алегоричність

✓ Сюжетність

✓ Повчальний характер

✓ Малий обсяг

Леонід Глібов

МУХА

І БДЖОЛА

Читаємо виразно байку

МУХА І БДЖОЛА

Весною Муха-ледащиця
Майнула у садок
На ряст, на квіти подивиться,
Почуть Зозулин голосок.
От примостилась на красолі
Та й думає про те,
Що як то гарно жить на волі,
Коли усе цвіте.
Сидить, спесиво поглядає,
Що робиться в садку;
Вітрець тихесенько гойдає,
Мов панночку яку...
Побачила Бджола близенько:
— Добридень! — каже їй. —

Оддиш хоч трохи, моя ненько,
Сідай отут мерщій.
— Та ніколи мені сидіти, —
Одвітує Бджола, —
Вже час до пасіки летіти:
Далеко від села.
— Яка погана, — Муха каже, —
На світі доленька твоя:
Раненько встане, пізно ляже...
Мені б отак — змарніла б я,
За тиждень би головоньку
схилила.

Моє життя, голубко мила, —
Талан як слід:
Чи де бенкет, чи де обід
Або весіллячко, родини, —
Такої гарної години
Ніколи не втеряю я:
І їм, і ласую доволі, —
Не те що клопоти у полі
І праця бідная твоя! —

На річ таку Бджола сказала:

— Нехай воно і так;
Та тільки он що я чувала,
Що Муху зневажає всяк,
Що де ти не поткнешся
Або до страви доторкнешся, —
Тебе ганяють скрізь:
Непрохана не лізь.

— Стару новинку, — каже Муха, —
Десь довелось тобі почути!..
Запевне, дурень дурня слуха...
Велике діло — проженуть!
Не можна в двері — я в квартиру
Або пролізу в іншу дірку —
І зась усім!

Нехай ся байка мухам буде,
Щоб не сказали часом люде,
Що надокучив їм.

Словникова робота

Спесиво – зарозуміло, гордовито.

Одвітує – відповідає.

Оддиш – відпочинь.

Красоля – рослина із запашними квітами,
перважно жовтогарячого кольору.

Ряст – весняна рослина

ПОМІРКУЙ НАД ПРОЧИТАНИМ

1. Поясни, які дві протилежні життєві позиції уособлюють персонажі байки?
2. Якими людськими рисами наділена Муха, а якими Бджола:

Муха – це носій соціального зла, паразит, зухвалий нероба, який вбачає сенс свого існування в безперервному гультяїстві. Л. Глібов наділяє її такими рисами, як хвалькуватість, зухвалість, чванливість, безсовісність.

Бджолі властиві якості, характерні для "маленької людини". Вона – скромна, працьовита, чесна. Їй навіть ніколи перепочити: з ранку до вечора вона у праці, у "клопотах у полі".

Дай усні відповіді

3. Поясни, які вади викриває байка – суспільні чи особисті.
4. Зроби висновок, кого або що засуджує автор цією байкою?
5. Доведи, що «Муха і Бджола» – байка.

Запам'ятай!

РОБОТА В ЗОШИТІ

- ✓ Тема «Муха й Бджола»: зображення зустрічі Мухи й Бджоли, в якій кожна висловила свого життя та покритикувала іншу.
- ✓ Ідея «Муха й Бджола»: уславлення працьовитості, творчого натхнення, вміння раціонально використовувати час (Бджола); засудження ледарства, безпечності; прагнення жити за рахунок інших, задовольняючи власні потреби.
- ✓ Основна думка «Муха й Бджола»: пошану і повагу має той у суспільстві, хто працює заради інших, приносить користь, марно не витрачає часу; ледарі — непрохані гості.
- ✓ Мораль байки «Муха й Бджола»: засудження нероб та ледарів.

Леонід Глібов

Жаба й Віл

ЖАБА Й ВІЛ

Раз Жаба вилізла на берег
подивиться

Та й трошечки на сонечку
погріться.

Побачила Вола

Та й каже подрузі тихенько
(Вигадлива була!):

— Який здоровий, моя
ненько!

Ну що, сестрице, як надмусь,

То й я така зроблюсь?

От будуть жаби дивуваться!

— І де вже, сестро, нам
рівняться... —

Казать їй друга почала;
А та не слуха... дметься...
дметься...

— Що, сестро, як тобі здається,
Побільшала хоч трохи я?

— Та ні, голубонько моя!

— Ну, а теперечки? Дивися!

— Та годі, сестро, схаменися! —

Не слуха Жаба, дметься гірш,

Все думає, що стане більш.

— І де вже, сестро, нам
рівняться... —

Казать їй друга почала;
А та не слуха... дметься...
дметься...

— Що, сестро, як тобі здається,
Побільшала хоч трохи я?

— Та ні, голубонько моя!

— Ну, а теперечки? Дивися!

— Та годі, сестро, схаменися! —

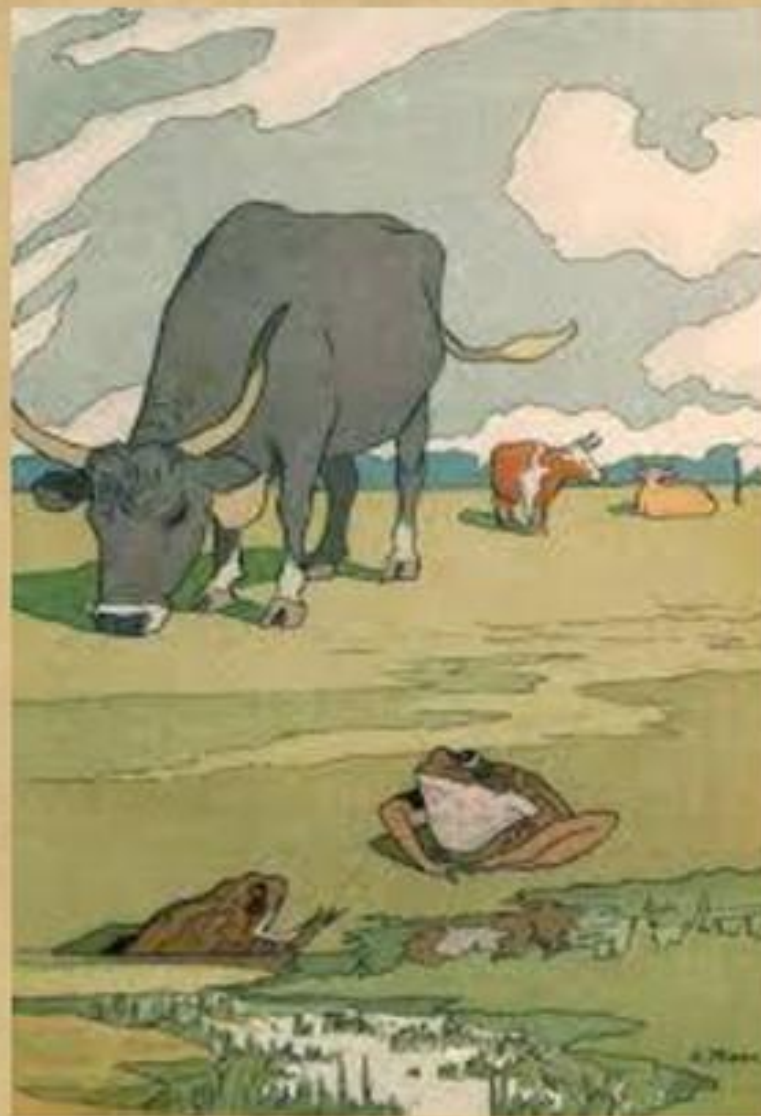
Не слуха Жаба, дметься гірш,
Все думає, що стане більш.

Та й що, дурна, собі
зробила?

З натуги луснула — та й
одубіла!

Такі і в світі жаби є,
Прощайте, ніде правди діти;
А по мені — найлучче жити,
Як милосердний Бог дає.

Дай усні відповіді

ПОМІРКУЙ НАД ПРОЧИТАНИМ

1. Як ви думаєте, чому Жаба хотіла роздутися до розмірів Вола?
2. Розкажи, до яких наслідків призвела нерозумна поведінка Жаби.

З натуги луснула — та й одубіла!

3. Яку ваду людей висміює автор в образі Жаби?
4. Яка мораль цієї байки?
- 5.

Запам'ятай!

РОБОТА В ЗОШИТІ

- ✓ *Тема «Жаба й Віл»:* зображення жаби, яка намагалася позмагатися з волом стосовно розміру, в результаті «з натуги луснула — та й одубіла».
- ✓ *Ідея «Жаба й Віл»:* засудження на прикладі жаби негативних людських вад, а саме жадібності, заздрості, пихатості, хвалькуватості
- ✓ *Основна думка «Жаба й Віл»:* «...найлучче жити, Як милосердний бог дає».
- ✓ *Мораль «Жаба й Віл»:* автор звертає увагу на застосовування тих реальних власних можливостей, які «милосердний бог дає».
- ✓ *Риси характеру Жаби у байці "Жаба і Віл":*
заздрісність, вигадливість, самовпевненість, глупість.

Пройди тестування

- Код доступу **5012017**, використати цей код, відкривши посилання join.naurok.ua